

The Highway Camau Case Study

The Highway Day Nursery

The Highway Day Nursery is a full day care setting registered for 65 places with Care Inspectorate Wales that employs 19 members of staff. The nursery implements the Child Care Offer and is owned by Lorraine Mark who is also the Registered Person with a team of managers in place too. They are open Monday to Friday 07:30 – 18:00 and although English is the language of the setting, the service are introducing the Welsh language gradually, their recent CIW and Estyn inspection report from March 2024 stated:

This service is working towards providing an 'Active Offer' of the Welsh language and demonstrates a significant effort to promote the use of the Welsh language and culture

Back in 2019 when the last CIW inspection was carried out, the following was found:

English is the main language. This is a service that does not provide the Welsh Language 'Active Offer'.

It does not anticipate, identify or meet the Welsh language needs of children who use, or intend to use the service. We recommend that the service provider considers the Welsh Government's 'More Than Just Words' follow on strategic guidance for Welsh Language in social care.

It is clear that the setting has made progress with embedding the Welsh Language since 2019, supported by engaging with Camau. Both practitioners and children have attended five of our Welsh language webinars and they have engaged with NDNA on their Welsh Promise journey having by now, completed both bronze and silver awards.

Staff have added Welsh labels and vocabulary around the rooms to help with using incidental Welsh and they use Welsh during daily routines and some activities. They provide their starter packs and

registration forms bilingually and proudly display bilingual posters for the Breastfeeding welcomed scheme that they've recently joined. Welsh culture and heritage is celebrated and a Welsh dimension can be seen in different areas around the nursery.

Where did you hear about Camau?

The Highway Day Nursery found out about the Camau Work Welsh Course through NDNA Cymru and to date 8 team members have embarked upon their Welsh Language learning journey through Camau:

Mynediad 1 – 7 practitioners enrolled and 6 completed

Mynediad 2 – 6 practitioners enrolled and 5 completed

Mynediad 3 - 5 practitioners enrolled and 4 completed

Why did you decide to embark? What did you want to achieve from completing the course?

We wanted to develop our Welsh skills across the setting with all ages of children, promoting both the Welsh culture and language. We made an action plan through our self-evaluation audit and researched how we could develop staff's knowledge. We wanted the children to be able to develop their understanding and speaking of the Welsh language but first we needed to develop the staff's understanding and speaking.

What did you find helpful whilst completing the course?

It was helpful that the course was able to be accessed as and when we could free up staff to use it.

What Welsh resources do you use?

We use Welsh props, song cards, amser canu and amser stori webinars which the children really enjoy and engage with.

How do you incorporate Welsh into your setting now?

We use Welsh daily, implementing Welsh word of the week and attend the Welsh webinars through NDNA. As staff have better understanding they use it a lot more with the children now.

Practitioners promote the Welsh language purposefully by modelling language patterns clearly and engaging children in activities such as singing and counting. For example, children develop their Welsh language and numeracy skills well as they estimate and count when singing number songs in Welsh. **ESTYN and CIW report – March 2024**

How do you encourage the children to use more Welsh?

We use both Welsh and English when asking them questions, giving them options to choose from, repeating the weather/days of the week etc in Welsh too. This encourages the children to repeat the Welsh word back to us.

Most children develop their Welsh language skills effectively. They respond to a range of Welsh words and phrases positively and join in with songs and rhymes enthusiastically. Most children use Welsh words such as colours or numbers with little support such as when they count rocks in the outdoor area. **ESTYN and CIW report – March 2024**

Camau Case study: The Highways V0.1 – September, 2024

Further support

Links to further support and resources

[Welsh-language-nurseries-early-years](#)

Yr Highway Astudiaeth Achos Camau

Meithrinfeydd Yr Highway

Mae Yr Highway Day Nursery yn feithrinfa diwrnod llawn efo 19 aelod o staff, mae'r meithrinfa wedi'i chofrestru am 65 o leoliadau gydag Arolygiaeth Gofal Cymru.. Mae'r feithrinfa yn gweithredu'r Cynnig Gofal Plant ac mae'n eiddo i Lorraine Mark sydd hefyd yr 'Unigolyn Cofrestredig' gyda thîm o reolwyr yn ei le hefyd. Mae'r feithrinfa ar agor o ddydd Llun i ddydd Gwener, 07:30 – 18:00, ac er mai Saesneg yw iaith y feithrinfa, mae'r gwasanaeth yn cyflwyno'r Gymraeg yn raddol. Dyma'r hyn a ddywedodd adroddiad arolygu gan AGC ac Estyn o fis Mawrth 2024:

Mae'r gwasanaeth hwn yn gweithio tuag at ddarparu'r 'Cynnig Gweithredol' ar gyfer y Gymraeg ac yn dangos cryn ymdrech i hyrwyddo'r defnydd o'r Gymraeg a'i diwylliant.

Yn ôl yn 2019, pan gynhaliwyd yr arolygiad diwethaf gan AGC, canfuwyd y canlynol:

Saesneg yw'r brif iaith. Mae hwn yn wasanaeth nad yw'n darparu'r 'Cynnig Gweithredol' Cymraeg.

Nid yw'n rhagweld, yn nodi nac yn diwallu anghenion Cymraeg plant sy'n defnyddio, neu'n bwriadu defnyddio'r gwasanaeth. Argymhellwn fod darparwr y gwasanaeth yn ystyried canllawiau strategol 'Mwy Na Geiriau' Llywodraeth Cymru ar gyfer y Gymraeg mewn gofal cymdeithasol.

Mae'n amlwg bod y feithrinfa wedi gwneud cynnydd o ran gwreiddio'r Gymraeg ers 2019, gyda chymorth ymgysylltu â Camau.. Mae'r ymarferwyr a'r plant wedi ddod i bump o'n gweminarau Cymraeg ac maent wedi ymgysylltu ag NDNA are u taith Addewid Cymraeg ar ôl cwblhau'r gwobrau efydd ac Adrian.

Mae staff wedi ychwanegulabeli Cymraeg a geirfa Gymraeg o amgylch yr ystafelloedd i helpu gyda'r defnydd achlysurol o'r Gymraeg ac maent yn defnyddio'r Gymraeg yn ystod eu trefn ddyddiol a rhai gweithgareddau. Maen nhw'n cynnig pecynnau cychwyn a ffurflenni cofrestru dwyieithog ac yn arddangos posterï dwyieithog ar gyfer y cynllun bwydo ar y Fron mae'r feithrinfa newydd ymuno efo yn ddiweddar. Mae diwylliant a threftadaeth Gymreig yn cael eu dathlu ac mae dimensiwn Cymreig i'w weld mewn gwahanol fannau o amgylch y feithrinfa.

Ble clywsoch chi am Camau?

Daeth Yr Highway yn ymwybodol o Gwrs 'Cymraeg Gwaith' Camau trwy NDNA Cymru ac mae 8 aelod o'r tîm, hyd yn hyn, wedi dechrau dysgu Cymraeg drwy Camau:

Mynediad 1 – Mae 7 ymarferydd wedi cofrestru a 6 wedi'i gwblhau

Mynediad 2 – Mae 6 ymarferydd wedi cofrestru a 5 wedi'i gwblhau

Mynediad 3 – Mae 5 ymarferydd wedi cofrestru a 4 wedi'i gwblhau

Pam wnaethoch chi benderfynu dechrau dysgu Cymraeg? Beth oeddech chi eisiau ei gyflawni o gwblhau'r cwrs?

Roedden ni eisiau datblygu ein sgiliau Cymraeg ar draws y feithrinfa gyda phlant o bob oedran, gan hyrwyddo'r Gymraeg a'i diwylliant. Fe wnaethon ni greu cynllun gweithredu drwy archwiliad hunanwerthuso ac fe wnaethon ni hefyd ymchwilio i sut y gallen ni ddatblygu gwybodaeth staff. Roedden ni eisiau i'r plant allu datblygu eu dealltwriaeth o'r Gymraeg a'i siarad ond, yn gyntaf, roedd angen i ni ddatblygu hyn gyda'r staff.

Beth oedd yn ddefnyddiol i chi wrth gwblhau'r cwrs?

Roedd yn ddefnyddiol bod modd cyrchu'r cwrs pan oeddem yn gallu rhyddhau staff i'w ddefnyddio.

Pa adnoddau Cymraeg ydych chi'n ddefnyddio?

Rydym yn defnyddio propiau Cymraeg, cardiau canu, amser canu a gweminarau amser stori y mae'r plant yn eu mwynhau'n fawr ac yn ymgysylltu â nhw.

Sut ydych chi'n ymgorffori'r Gymraeg yn eich lleoliad nawr?

Rydym yn defnyddio Cymraeg bob dydd, yn gweithredu gair Cymraeg yr wythnos ac yn mynychu gweminarau Cymraeg trwy NDNA. Gan fod gan staff ddealltwriaeth well, maent yn ei ddefnyddio'n amlach gyda'r plant nawr.

Mae'r ymarferwyr yn hyrwyddo'r Gymraeg yn bwrpasol trwy fodelu patrymau iaith yn glir ac ennyn diddordeb y plant mewn gweithgareddau megis canu a chyfrif. Er enghraifft, mae plant yn datblygu

eu sgiliau Cymraeg a rhifedd yn dda wrth iddynt amcangyfrif a chyfrif wrth ganu caneuon rhif yn Gymraeg. **Adroddiad ESTYN ac AGC – Mawrth 2024**

Sut ydych chi'n annog y plant i ddefnyddio mwy o Gymraeg?

Defnyddiwn y Gymraeg a'r Saesneg wrth ofyn cwestiynau, rhoi opsiynau, ailadrodd tywydd/diwrnodau'r wythnos ac ati yn y Gymraeg hefyd. Mae hyn yn annog y plant i ailadrodd y gair Cymraeg yn ôl i ni.

Mae rhan fwyaf y plant yn datblygu eu sgiliau Cymraeg yn effeithiol. Ymatebant i ystod o eiriau ac ymadroddion Cymraeg yn gadarnhaol ac ymunant â chaneuon a rhigymau yn frwdfrydig. Mae'r rhan fwyaf o'r plant yn defnyddio geiriau Cymraeg fel lliwiau neu rifau heb fawr o gymorthwrth gyfrif creigiau yn yr ardal allanol. **Adroddiad ESTYN ac AGC – Mawrth 2024**

Astudiaeth Achos Camau: Yr Highway V0.1 – Medi, 2024

Gwybodaeth ychwanegol

- Mwy o gymorth ac adnoddau

[Welsh-language-nurseries-early-years](#)

